Nr. 4. 2 Lipca 1893. Rok IX.

Wychodzi w każdą niedzielę podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA na cały sezon kąpielowy wynosi:

w Krynicy . . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje 15 ct.

W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych 16 ct.

KRYNICA

PISMO

poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną przyjmuje Administracya pisma „Krynica“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po 8 centów, Administracya „Krynicy“, tudzież w Krakowie Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Biuro Redakcyi i Administracyi w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: Lipiec. 2 Niedziela 6 po Św. Naw. N. M. P. 3 Poniedziałek. Alfreda i Anatolego b. w. 4 Wtorek. Józefa Kalasantego i Prokopa m. 5 Środa. Cyrylla i Metodego ap. Sł. 6 Czwartek. Izajasza p. i Dominiki. 7 Piątek. Estery i Klaud. m. 8 Sobota. Elżbiety królowej wd. — Wschód słońca: 2/7 3.38. 8/7 3.42. — Zachód słońca: 2/7 7.50. 8/7 7.47.

KILKA SŁÓW
o fizyopsychoterapii, zwłaszcza „ludowej“

podał

DR. JASIŃSKI.

Fizyopsychoterapia, w pewnym względzie najciekawszy sposób leczenia, jest w świecie uczonych znaną już dobrze. Ogół atoli ma o tym sposobie leczenia jeszcze zawsze wyobrażenia niejasne. Dlatego też nie będzie od rzeczy, jeśli się tu zajmę tym przedmiotem. Ponieważ zaś o fizyoterapii i o psychoterapii mówiłem już obszernie w osobnych rozprawach, przeto przedstawię teraz istotę fizyopsychoterapii tylko w ogólnych zarysach.

* * *

Fizyopsychoterapia jest połączeniem dwóch najskuteczniejszych sposobów leczenia, t. j. fizyoterapii i psychoterapii. Pod psychoterapią rozumiemy, jak wiadomo, sposób leczenia za pomocą wpływu psychicznego, t. j. za pomocą tak zwanego „poddawania“, czyli wzniecania wiary tak w nadzwyczajne uzdolnienie osoby, zajmującej się leczeniem, jak i w niezawodną skuteczność tego, co ta osoba radzi, lub zaleca. Fizyoterapia zaś jest sposobem leczenia owymi prostymi środkami, którymi natura sobie pomaga i na których współdziałaniu skuteczność uzdrowisk, zwłaszcza klimatycznych, polega.

Ponieważ leczenie fizyatryczne, jak to w rozprawie dotyczącej wykazałem, jest bardzo łatwem, gdyż przeprowadza je natura sama, i to zwykle tem lepiej, im mniej jej przeszkadzamy, przeto zajmują się fizyoterapią chętnie także nielekarze i łudzą się mniemaniem, że leczą. Tę przez dyletantów wykonywaną fizyoterapię nazywamy „ludową“, aby ją odróżnić od umiejętnej.

Fizyoterapia umiejętna wie, że leczyć znaczy dopomagać naturze; usiłuje więc czynić to w sposób prosty, prędki i przyjemny. Wzorem takiego leczenia jest n. p. leczenie w uzdrowiskach klimatycznych, zwłaszcza szwajcarskich i nadmorskich. Ludowa fizyoterapia zaś nie wie, że w leczeniu fizyatrycznem klimat i uzdrowiskowy tryb życia odgrywają główną, woda zaś najczęściej tylko rolę pomocniczą. Skutkiem tej niewiadomości robi ludowa fizyoterapia właśnie z wody użytek przesadny, i tym sposobem zamiast dopomagać — przeszkadza naturze. Dlatego też są kuracye, przeprowadzane przez ludowych fizyoterapeutów, wielce uciążliwemi i ciągną się zwykle dłużej, niż potrzeba.

Pomimo to osiągają także ludowi fizyoterapeuci rezultaty świetne, a nieraz nawet jeszcze świetniejsze, niż fizyoterapeuci fachowi. Ma to miejsce wtedy, jeśli ci ludowi fizyoterapeuci są zarazem psychoterapeutami, t. j. jeśli chorzy pokładają nieograniczoną wiarę w ich wiedzę. Natenczas uzdrawia ta wiara, bądź sama, bądź w połączeniu z uzdrowiskowym trybem życia, i usuwa nawet owe szkodliwe następstwa, które niestosowne, lub przesadne używanie wody za sobą pociąga. Tacy fizyoterapeuci są zatem właściwie psychoterapeutami, a względnie fizyopsychoterapeutami.

Rozumie się, że o tym fakcie nie wiedzą nic ci ludowi fizyopsychoterapeuci, gdyż nie znają ani fizyoterapii, ani psychoterapii, ani też wiedzą, jak cudowne kuracye lekarka natura zapomocą tych sposobów leczenia przeprowadza. Ludowi fizyopsychoterapeuci znają głównie tylko ów środek fizyatryczny, który za pośrednictwem zmysłu wzroku do ich świadomości dochodzi, t. j. wodę. Ten środek*) tedy stosują oni według swego widzimisie, t. j. w sposób częścią przesadny, częścią zaś nieodpowiedni, i to postępowanie nazywają dobrodusznie *swoją metodą leczenia*.

Taka metoda, widziana ze stanowiska umiejętności lekarskiej, przedstawia się jako mięszanina, składająca się co najwięcej z 10 odsetek postępowania, mającego podstawę racyonalną, reszta zaś jest postępowaniem częścią niestosownem, częścią zaś zbytecznem, bo jest tylko utworem fan-

*) Nie wszyscy fizyopsychoterapeuci ludowi używają wody, lecz niektórzy z nich posługują się innymi środkami, posiadającymi także własność budzenia silnej wiary. Przed 30 laty żył n. p. w okolicy *Wiednia* szewc nazwiska *Zweckerl*, o ile sobie przypominam. Otóż ten *Zweckerl* używał nie wody, lecz odwaru ziół niewinnych, i przeprowadzał nim kuracye tak cudowne, że skutkiem tego tłumy chorych oblegały pomieszkanie jego od świtu aż do zmroku.

tazyi, nieokełzanej nauką. Skutkiem tego nie wiedzą właściciele tej fantazyi, że między „leczeniem“ a „sztuką leczenia“ istnieje taka różnica. jak między „przeszkadzaniem“ a „dopomaganiem“ naturze. Pomimoto trafiają takie metody, jak uczy codzienne doświadczenie, do przekonania chorych tak silnie, że budzą w nich wiarę nieograniczoną.

Bywają czasy, w których ta wiara, t. j. wiara w tego lub owego fizyopsychoterapeutę ludowego, przybiera takie rozmiary, że opanowuje ludność całych krajów, tworząc owe ciekawe, a zarazem wielce zbawienne zjawisko, które badacze na polu psychologii ludowej stawiają na równi z owemi zjawiskami, jakie się wydarzały w wiekach średnich i są znane pod nazwą epidemii psychicznych. Zbawiennem jest rzeczone zjawisko dlatego, że tysiące chorych zawdzięczają mu wyzdrowienie swoje.

Ponieważ wiara w nadzwyczajne uzdolnienie fizyopsychoterapeutów ludowych ostyga z czasem i poniekąd musi ostygać jako wiara w rzecz, istniejącą tylko w przekonaniu wierzących, przeto występują, jak uczy historya cywilizacyi, na widowni fizyopsychoterapii ludowej od czasu do czasu nowi aktorowie i stają się przedmiotem wiary. Od kilku lat mamy znowu takiego fizyopsychoterapeutę ludowego, i to tak głośnego, że sława jego rozchodzi się, jak wiadomo, w całej Europie środkowej.

STATUT

uzdrowiska Zakopane, wydany rozporządzeniem ck. Namiestnictwa z dnia 12 Stycznia 1893 l. 1066 na mocy ustawy krajowej z dnia 4 listopada 1891 (dz. u. kr. Nr. 80) i w porozumieniu z Wydziałem Krajowym.

§. 1.

Na mocy zezwolenia udzielonego rozporządzeniem ck. Namiestnictwa z dnia 3 października 1885 L. 60.205 zostało utworzone uzdrowisko (stacya klimatyczna) w Zakopanem.

§. 2

Stacya klimatyczna obejmuje całą gminę katastralną Zakopane t. j. tak gminę wiejską jak i obszar dworski, niemniej obszary nabyte od posiadłości dworskiej, które tworzą osobne ciała tabularne i które już przed wydaniem niniejszego statutu objęte były stacyą klimatyczną.

§. 3.

Organami stacyi klimatycznej są:
a) komisya klimatyczna, *b)* lekarz klimatyczny.

§. 4.

Komisya klimatyczna składa się z następujących członków: z delegatów ck. Namiestnictwa i Wydziału krajowego, przełożonego obszaru dworskiego, naczelnika gminy, lekarza klimatycznego, ewentualnie także z inspektora rządowego.

Nadto wchodzą w skład komisyi klimatycznej: delegat Rady gminnej Zakopane, Towarzystwa Tatrzańskiego, właściciel obszaru dworskiego, delegat gości, wreszcie delegat właścicieli zakładów leczniczych tamtejszych, wybierani w ten sposób, że delegata gminy wybiera rada gminna w myśl ordynacyi wyborczej (ustawa z 12 sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19), delegata Towarzystwa Tatrzańskiego wybiera Wydział tegoż, właściciele wil wybierają swego delegata na zebraniu, zwołanem ku temu celowi przez przewodniczącego komisyi klimatycznej; w ten sam sposób wybierają właściciele zakładów leczniczych, oraz goście bawiący w Zakopanem.

Czas urzędowania delegata gości trwa rok jeden, innych delegatów do komisyi trzy lata, naczelnika gminy przez czas peryodu wyborczego. W razie ustąpienia lub śmierci którego z delegowanych członków komisyi, ma przewodniczący zarządzić wybór uzupełniający.

Komisya klimatyczna może w razie potrzeby wzmocnić się przez przybranie znawców, lecz ci mają jedynie głos doradczy.

C. k. Starosta nowotarski lub w jego zastępstwie delegowany komisarz lub ck. lekarz powiatowy, jak niemniej urzędnicy ck. Namiestnictwa delegowani dla zbadania stosunków w uzdrowisku mają prawo brać udział w obradach komisyi i każdej chwili przemawiać, lecz nie głosują, wyjąwszy, gdy który z nich jest mianowany członkiem komisyi klimatycznej.

§. 5.

Przewodniczącym komisyi jest delegat ck. Namiestnictwa. On zwołuje posiedzenia komisyi zwyczajne i nadzwyczajne, czuwa nad należytem wykonaniem uchwał komisyi, zastępuje komisyę na zewnątrz i wspólnie z drugim członkiem komisyi podpisuje wszelkie akta wychodzące z komisyi.

Przewodniczący ma prawo zasystować te uchwały komisyi, które sprzeciwiają się istniejącym ustawom i przepisom, lub które przekraczają zakres działania komisyi, statutem niniejszym oznaczony. W takim razie winien on najdalej do dni ośmiu odnieść się do ck. Namiestnictwa o rozstrzygnięcie sprawy.

§. 6.

Każdego roku na pierwszem posiedzeniu wybiera komisya klimatyczna na rok jeden z pośród swych członków zastępcę przewodniczącego i dwu assesorów. Zastępca przewodniczącego wchodzi podczas nieobecności przewodniczącego w Zakopanem we wszelkie jego prawa i obowiązki.

Obowiązkiem assesorów jest wspierać przewodniczącego względnie jego zastępcę w wykonywaniu uchwał komisyi.

Na tem samem posiedzeniu i na czas trwania sezonu mają być zamianowanymi urzędnicy komisyi (sekretarz, ewentualnie skarbnik).

§. 7.

Zadaniem komisyi w ogólności jest staranie się o jak najpomyślniejszy rozwój stacyi klimatycznej, o wygody i rozrywki dla gości, oraz czuwanie nad tem, aby zdrojowisko skądkolwiek szkody nie doznało

W szczególności komisya klimatyczna:

1. zawiaduje funduszem kuracyjnym w granicach przeznaczenia tego funduszu (§. 14 niniejszego statutu);
2. wymierza i pobiera taksy i opłaty w granicach oznaczonych w §. 11 niniejszego statutu i w wyjątkowych razach uwalnia od obowiązku uiszczania tych taks i opłat:
3. utrzymuje biuro najmu mieszkań, pośredniczy w zamawianiu i wynajmowaniu tychże;
4. czyni wnioski co do zmiany taks i opłat, co do regulaminu najmu mieszkań, co do cen mieszkań i cenników w ogóle i prowadzi w tym celu księgę życzeń i zażaleń dla użytku gości;
5. zawiaduje szpitalem, względnie innym zakładem humanitarnym, gdyby taki z składek publicznych lub z darów i legatów w Zakopanem został utworzony;
6. czuwa nad dobrocią sprzedawanych artykułów żywności, jako to: mięsa, wędlin, jarzyn, grzybów, owoców, nabiału i t. p., nad dobrocią wody do picia, niemniej nad wyszynkiem gorących napojów, jako to: wina, piwa, rumu, wódki i t. p., ażali nie zawierają zdrowiu szkodliwych składników, wreszcie czuwa nad sporządzeniem artykułów żywności w restauracyach i cukierniach;
7. czuwa nad przestrzeganiem należytej czystości i porządku w obrębie uzdrowiska tak na ulicach, placach, drogach, drożynach spacerowych, jak niemniej w dziedzinach domostw służących dla użytku gości;
8. czuwa nad tem, aby zwierzchność gminna względnie obszar dworski nie dozwalał na wznoszenie takich budowli, któreby bądź ze względów zdrowotnych, bądź z braku bezpieczeństwa od ognia szkodę dla gości przynieść mogły; niemniej winna baczyć na to, by w zabudowaniu miejscowości zachowywano pewne linie regulacyjne i by domy mieszkalne przeznaczone dla gości odpowiadały wymogom hygieny;
9. czuwa nad tem, aby w razie wybuchu choroby zakaźnej w obrębie uzdrowiska, obszar dworski względnie zwierzchność gminna bezzwłocznie zarządziła wszystko to, co w myśl obowiązujących ustaw i przepisów dla stłumienia tej choroby jest wskazane;
10. czuwa nad utrzymaniem porządku co do furmanek na usługi gości, wydaje furmanom książeczki polecające;
11. gdyby zwrócenie uwagi przełożonego obszaru dworskiego lub Zwierzchności gminy ze strony komisyi na dostrzeżone osobliwści lub niebezpieczeństwo w sprawach powyżej w punkcie 6-tym aż do 10-tego nie odniosło pożądanego skutku, ma komisya klimatyczna prawo i obowiązek odnieść się do władz wyższych o zarządzenia usunięcia złego.

§. 8.

Sezon kuracyjny trwa przez rok cały i dzieli się na sezon letni trwający od 1 czerwca do 30 września i na sezon zimowy trwający od 1 października do 31 maja.

§. 9.

Komisya klimatyczna odbywa swe posiedzenia w sezonie letnim przynajmniej dwa razy w miesiącu, w sezonie zimowym zaś przynajmniej raz na dwa miesiące.

Dzień i godzinę kiedy posiedzenie ma się odbyć, oraz szczegółowy porządek dzienny oznaczy przewodniczący i zarządzi, by zaproszenie pisemne na pięć dni przed posiedzeniem każdemu członkowi doręczone było.

Oprócz tego przewodniczący ma prawo w sprawach nagłych zwołać nadzwyczajne posiedzenie komisyi a obowiązany jest to uczynić na żądanie czterech członków komisyi. Posiedzenia komisyi są poufne.

Komisya nie może powziąć uchwały, jeżeli na posiedzeniu oprócz przewodniczącego, lub zastępcy, nie ma przynajmniej pięciu członków.

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów, a wtedy głos jego rozstrzyga.

Z każdego posiedzenia ma być spisany protokół, zawierający oprócz nazwisk obecnych na posiedzeniu opisanie sprawy będącej przedmiotem obrad, wniosek referenta i wynik głosowania z treściwem umotywowaniem względnie naprowadzeniem głosów sprzeciwiających się uchwale powziętej. Protokóły obrad mają być należycie przechowywane.

Przewodniczący komisyi po poprzedniem zawiadomieniu Władzy w myśl ustawy o zgromadzeniach zaprasza co roku na początku sierpnia gości bawiących w Zakopanem na publiczne zebranie, które wybiera sobie przewodniczącego i rozważa życzenia gości. Z tego posiedzenia ma być spisany protokół a żądania gości większością głosów uchwalone, przedstawia przewodniczący zebrania Wydziałowi, który je weźmie pod rozwagę na zwyczajnych swoich posiedzeniach.

§. 10.

Regulamin czynności w którym mianowicie ma być sposób pobierania dochodów i pokrywania wydatków szczegółowo określony, uchwala sama komisya klimatyczna w granicach niniejszego statutu.

Za kasę odpowiada skarbnik. Trzy razy do roku ma przewodniczący wspólnie z drugim członkiem komisyi przeprowadzić niespodziewane skontrum kasy.

§. 11.

Fundusz kuracyjny powstaje:

1. z dotychczasowego majątku byłego Wydziału gospodarczego stacyi klimatycznej;
2. z taks pobieranych od gości. Komisya ma prawo pobierania w sezonie letnim od gości przebywających nad 6 dni w obrębie stacyi klimatycznej po 2 złr. od osoby pojedynczej, zaś po 5 złr. od rodziny złożonej z trzech osób, każda osoba w rodzinie po nad trzy opłacać winna po 1 złr.
   Jeżeli komisya utrzymywać będzie stałą muzykę przez sezon, natenczas wolno jej będzie pobierać od każdej osoby opłacającej powyższą taksę jeszcze po 1 złr. na muzykę.
   W sezonie zimowym komisya ma prawo pobierać od każdej osoby po 5 złr., zaś od każdej rodziny po 10 złr., bez względu na ilość osób do rodziny należących.
3. z opłat od przedsiębiorstw, widowisk, zabaw, koncertów i t. d.
   Komisya ma prawo od wszelkich przedsiębiorstw w obrębie stacyi klimatycznej, które ciągną zyski z gości stacyi klimatycznej, pobierać opłatę za cały sezon od 25 centów do 20 złr. w. a., zatem od kupców, restauratorów, od wynajmujących mieszkania gościom, furmanów i t. d. i to według swego uznania co do wysokości tej opłaty w każdym poszczególnym wypadku.
   Opłata ma być pobieraną odrębnie za każde przedsiębiorstwo, chociażby jedna osoba kilka różnorodnych przedsiębiorstw posiadała.
4. z opłat pobieranych za używanie urządzeń utrzymywanych kosztem funduszu;
5. z grzywien jakie na rzecz funduszu kuracyjnego przyznane zostaną, wreszcie
6. z datków dobrowolnych i zapisów.

W razie potrzeby udaje się komisya o przymusowe ściągnięcie opłat do władzy politycznej w myśl ces. rozporz. z 20 kwietnia 1854 (Dz. p. p. N. 96).

§. 12.

Od opłaty taksy wolni są lekarze (oraz ich rodziny), członkowie Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego, dzieci niżej lat 10, służba obojej płci, wreszcie ubodzy opatrzeni świadectwem właściwych władz zatwierdzonem przez ck. Starostwo powiatowe.

(Dokończenie nastąpi).

Drobne wiadomości.

Wykaz wydanych kąpieli i procedur hydropatycznych w c. k. Zakładzie zdrojowym w Krynicy od otwarcia sezonu do włącznie 24 Czerwca 1893 r., a mianowicie:

Mineralnych I klasa	307
„ II klasa	1603
Borowinowych I klasa	75
„ II klasa	470
Procedur hydropatycznych	1110
Igliwia litrów	56
Okładów borowinowych	9

Z tego wpłynęło do kasy:

a) Za kąpiele mineralne i borowinowe	1620	złr.	90 ct.
b) Za procedury hydropatyczne	359	„	88 „
Razem	1980	„	78 „

Kąpiele ciepłe w Japonii. Dr. Burton, profesor uniwersytetu w Tokio, podaje ciekawe szczegóły o użyciu kąpieli ciepłych przez Japończyków. Każdy Japończyk uważa kąpiel ciepłą za koniecznie potrzebną, lecz ciepłota tej kąpieli jest bardzo wysoka. Łaźnie są prywatne i publiczne. Zamożniejsi mają łazienkę w domu. Składa się ona z wanny, w którą wpuszczany jest kocioł z węglami, służący do ogrzewania wody.

Po wsiach łazienki są nie wszędzie, rolnicy jednak po pracy tłumnie do nich podążają.

W łaźniach publicznych kobiety i mężczyźni kąpią się razem. Pomieszczenia są tu obszerniejsze niż w prywatnych. Od lat kilku w wielkich miastach urządzają oddzielne łaźnie dla kobiet i dla mężczyzn.

Znajdują się także łaźnie w hotelach i herbaciarniach dla gości miejscowych. Japończyk zwykle kąpie się wieczorem, po skończeniu zajęć; wtedy zmienia ubranie. Kąpiel 43° C. Japończyk uważa za chłodną i bierze ją zwykle na 48°. Przed kąpielą macza nogi w zimnej wodzie i zwilża nią głowę i plecy; poczem pogrąża się po szyję w wodzie ciepłej na 2, 3, 15 minut.

Gdy raz lekarze europejscy zalecili zniżyć temperaturę wody w łaźniach publicznych — lud przestał do nich uczęszczać; i musiano powrócić do dawnych zwyczajów.

W istocie taka kąpiel może być orzeźwiająca w pewnych porach roku, gdyż podtrzymuje ciepłotę ciała.

Niektóre rzeki w Japonii mają wodę ciepłą, posiadającą niekiedy własności lecznicze. Kąpiele w *Kusatsu* odznaczają się takiemi własnościami i stosowane bywają przy leczeniu przymiotu, trądu, chorób skórnych i ostrego reumatyzmu.

Wioska *Kusatsu* leży 1200 metrów nad powierzchnią morza i posiada liczne źródła ciepłe. Źródło Netsu Lo Yu (Feverbath) mają największą sławę. Woda ma tu 71° C. w źródle, a 55° w łazienkach.

Zawiera ona kwas siarczany i kwas solny, podług innych arszenik.

Tu chorzy na odgłos dzwonu pod kierunkiem kąpielowego udają się do łazienki, a rozebrawszy się, siadają na platformie i uderzają deszczułką w wodę. Następnie na znak dany przez kąpielowego, łyżką drewnianą nalewają sobie wodę na głowę i plecy. Chorzy, mający rany na ciele, okrywają się ręcznikami płóciennymi i wchodzą w wodę po szyję. Podczas kąpieli kąpielowy monotonnym głosem śpiewa przepisy zachowania się w kąpieli, w ciągu 3 minut, a chorzy powtarzają je za nim chórem. Leczenie trwa przez miesiąc, poczem chory udaje się do innej miejscowości kąpielowej. Trędowaci znajdują tu niekiedy zupełne wyleczenie, kąpiąc się przez 100 dni. Działanie kąpieli tych ma być silnie drażniące z powodu obecności kw. siarczanego i solnego i na tem polega ich skuteczność. *(Przew. Hig.)*

Zmniejszenie pożywności mięsa przez solenie. Poleński zbadał trzy kawałki mięsa po 1 klg., które przeleżały przez kilka tygodni w płynie solnym (6 kil. wody, 1·5 kil. soli kuch.; 15 grm. saletry i 120 grm. cukru). Otóż chude mięso zyskało na wadze 11·64 grm. ale straciło 7·77% azotu i 34·72% kwasu fosforowego. Jednem słowem niewątpliwie solenie zmniejsza pożywność mięsa. Z drugiej strony należy zauważyć, że w codziennej praktyce mięso zwykle leży w płynie solnym daleko krócej, niż to miało miejsce w doświadczeniach autora. *(Przew. Hig.)*

Sery ziemniaczane nader trwałe i dające się przechowywać długo bez zmiany, wyrabiają obecnie w Turyngii i w innych miejscowościach Saksonii. Do wyrobu, używa się ziemniaków białych, dużych i w najlepszym gatunku. Gotuje się je, rozciera i do 5 funtów masy, dodaje się funt śmietany. Mięszanina taka stoi przez 3—4 dni, następnie znowu się ją rozciera i wkłada do kosza, przez który ścieka nadmiar wody. Suszenie odbywa się w miejscach ciemnych. *(Przew. Hig.)*

Spożywanie mięsa końskiego w Paryżu. Z wydanego niedawno statystycznego sprawozdania okazuje się, że Paryż obecnie posiada 150 końskich rzeźni, a w miejskich rzeźniach Pantin i Villejuif zabito w ubiegłym roku 20.771 koni, 242 osłów i 68 mułów. Pewien wstręt do tego mięsa istnieje jeszcze dotąd nawet wśród warstwy najuboższej, rzeźnicy mięsa końskiego mają odbiorców przeważnie między handlarzami, którzy żywią liczny personal robotniczy, wśród właścicieli menażeryj, ludowych jadłodajni i aptekarzy, przyrządzających proszki mięsne z tegoż właśnie mięsa.

Obiady bezpłatne dla biednych dzieci w szkołach przyjmują się i rozpowszechniają coraz bardziej w Szwajcaryi i Francyi. W Rouen urządzono we wszystkich szkołach kuchnie, w Havre 800 dzieci otrzymuje bezpłatnie obiady w kuchniach szkolnych.

Lecznica klimatyczna dla chorych na płuca. Pod protektoratem Arcyks. Maryi Teresy istnieje w Wiedniu stowarzyszenie majace za zadanie wzniesienie lecznicy klimatycznej dla osób dotkniętych cierpieniem płuc. Według sprawozdania prof. Schröttera uzyskano na ten cel 200.000 złr., a z chwilą, w której stowarzyszenie rozporządzać będzie sumą o połowę jeszcze większą, przystąpi do budowy zakładu urządzając takowy pierwotnie dla 100 chorych. *(Przew. Hig)*

DROBIAZGI HUMORYSTYCZNE.

Na raucie.

— Pani była w Paryżu?
— Nie, panie.
— A! więc pani nie zna mojego brata?
— Brat pański był w Paryżu?
— Nie, pani, ale przed rokiem tam się wybierał....

Z pamiętnika listonosza.

Kobieta zamężna — to list, który doszedł według adresu. Panna — to list, który nie został jeszcze zaadresowany. Wdowa — to list, który z powodu odjazdu adresata nie może być doręczony. Stara panna — to list niefrankowany.

Ślepy żebrak.

— Choć grosik, wielmożny panie, choć grosik...
— A dawnoście oślepli, dziadku?
— Od czasu, wielmożny panie, jak mnie pan sędzia skazał na areszt za chromanie na obie nogi....

Myśli.

Bogatym nie jest ten, który ma dużo, lecz ten, który umie z tego co posiada stworzyć swoje szczęście.

Należy się strzedz kobiet, które rozumieją sercem a kochają głową.

Pociągi osobowe Kolei żelaznej państwowej:

Przychodzą do stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **7** minut **40** rano. (Od 1 Lipca do 31 Sierpnia włącznie).
2) O godz. **10** minut **46** przed południem.
3) O godz. **1** minut **44** po południu. (Od 25 Czerwca do 15 września włącznie).
4) O godz. **6** minut **30** w wieczór.

Odchodzą ze stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **6** minut **39** rano.
2) O godz. **2** minut **34** po południu.
3) O godz. **5** minut **31** po południu. (Od 25 Czerwca do 15 Września włącznie).
4) O godz. **8** minut **5** w wieczór. (Od 1 Lipca do 31 Sierpnia wł.).

Poczta listowa i przesyłkowa odchodzi z Krynicy:

1) O godz. **5** m. **20** rano w kierunku Tarnowa, Lwowa, Krakowa.
2) O godz. **9** m. **20** rano w kierunku Węgier.
3) O godz. **12** m. **20** po południu w kierunku Nowego Sącza, Lwowa, Zagórza, Krakowa.
4) O godz. **4** m. **10** po południu w kierunku Węgier, Krakowa, Lwowa przez Tarnów.
5) O godz. **6** m. **40** w wieczór w kierunku Tarnowa, Lwowa i Krakowa.

Listy wybierają się ze skrzynek:

ad **1)** o godz. **9** w wieczór; ad **2)** o godz. **8** rano; ad **3)** o godz. **11·30** przed południem; ad **4)** o godz. **3** po południu; ad **5)** o godz. **5·30** po południu.

Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej w Krynicy.

19 czerwca (poniedziałek) godzina 7 rano, barometr linie paryskie 316·6, termometr C. 18·8; godz. 2 popoł. 22·5; godz. 9 wieczór 17·5; pół zachmurzenie, wiatr słaby.

20 czerwca (wtorek) godz. 7 rano, barom. 314·8, term. 18·8; godz. 2 popoł. 25·0; godzina 9 wieczór 16·2; zachmurzenie duże, wiatr silny, od 5½ wiecz. gęsty deszcz, grzmot, błyskawica do 5 wiecz., w nocy deszcz.

21 czerwca (środa) godz. 7 rano, barom. 313·6, term. 16·2; godz. 2 popoł. 17·5; godz. 9 wieczór 13·8; całe zachmurzenie, wiatr słaby, w nocy deszcz.

22 czerwca (czwartek) godz. 7 rano, barom. 314·0, term. 12·5; godz. 2 popoł. 13·8; godz. 9 wieczór 11·2; całe zachmurzenie, wiatr słaby, od 10 rano drobny deszcz do 4 wieczór.

23 czerwca (piątek) godz. 7 rano, barometr 314·8, term. 12·5; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wiecz. 16·2, pół zachmurzenie, mgła duża, wiatr słaby.

24 czerwca (sobota) godz. 7 rano, barometr 313·8, termometr 15·0; godz. 2 popoł. 23·8; godz. 9 wieczór 15·0; zachmurzenie duże, wiatr silny, od 4 popoł. deszcz do 6 wieczór.

25 czerwca (niedziela) godzina 7 rano, barometr 314·4, termometr 16·2; godz. 2 popoł. 20·0; zachmurzenie, wiatr słaby.

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. **3** złr., za muzykę **3** złr. — Taksa kuracyjna II. kl. **1** złr. **50** ct., za muzykę **1** złr. **50** ct. — Lekarze i ich żony, nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 Maja do 1 Lipca i od 1 Września do 30 Września.

Ceny kąpiel:

	Od godz. 6 rano do 2 popołudn.		Od godz. 4 do godz. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct.
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana, dla dorosłych Klasa I.	—	90	—	90
„ „ „ II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych.				
Kąpiel żelazna borowinowa Klasa I.	1	60	1	60
„ „ „ „ II.	1	30	1	10
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70
„ „ „ na nogi	—	—	—	30
„ „ „ na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna Klasa I.	—	60	—	50
„ „ „ II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Cztery litry odwaru igliwiowego	—	20	—	20
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
„ „ ręcznika	—	6	—	6

Uwaga. Ceny kąpiel w Maju, Czerwcu i Wrześniu są zniżone o 20%

Lekarze ordynujący. Rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami". — **Dr. H. Ebers** w Zakładzie hydropatycznym. — Prywatni: **Dr. Z. Ashkenazy** pod „Rybą". — **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem". — **Dr. M. Cercha** „pod Szwajcarem". — **Dr. L. Glücksmann** w budynku posądowym. — **Dr. A. Lorentski** „pod Litwinką". — **Dr. F. Michalik** w „Willi Białej Róży". — **Dr. Roth** w „Willi Tatrzańskiej". **Dr. B. Skórczewski** w „Witoldówce". — Lekarz gminny **Dr. F. Kmietowicz** w domu „pod Kosynierem". — **Dr. Waligórski** w Łazienkach borowinowych. — **Dr. K. Czarnocki,** dentysta w „Willi Tatrzańskiej".

Apteka w domu „pod Krakusem".

C. k. Zarząd zdrojowy i **c. k. Komisya zdrojowa** w Łazienkach min.

C. k. Komisarz zdrojowy w domu pod „Orłem".

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem".

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele:*** *A)* Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, tj rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni **7**, I. klasy dziennie à **1** złr., kosztuje **7** złr., II. kl. dziennie po **75** ct., kosztuje **5** złr. **25** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl. dziennie **1** złr. kosztuje **6** złr., II. kl. po **75** ct. dziennie **4** złr. **50** ct. *B)* Bilet na kompletne procedury t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni I. kl. dziennie à **80** ct., kosztuje **5** złr. **60** ct., II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **4** złr. **55** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po **80** ct., kosztuje **4** złr. **80** ct. II. klasy po **65** cent. dziennie, kosztuje **3** złr. **90** ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. klasy **60** ct.; II. kl. **50** ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia **40** ct. 1 raz dnia **25** ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło **10** ct., za 1 ręcznik **6** ct., za 1 koc wełniany **20** ct.

Uwaga. Ceny procedur hydropatycznych są także w czasie od 15 Maja do końca Czerwca i od 1 Września do końca sezonu o 20% zniżone. O bilety na procedury i bieliznę zgłaszać się należy do kasy w Zakładzie hydropatycznym. Każdemu Gościowi, bez różnicy, przysługuje za okazaniem biletu w godzinach kąpielowych tj. od 6 zrana do 2 popołudniu, tudzież od godziny 2 do 6 wieczór bezwarunkowo wolny wstęp do Zakładu hydropatycznego, a służba zakładowa obowiązaną jest każdego gościa, bez różnicy,

obsłużyć w miarę żądania tegoż, w tym porządku, w którym się do zużytkowania procedur zgłosił.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon 1 złr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło 1 złr., 2 dzieła 2 złr. — Kaucya 5 złr.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od 50 ct. do 2 złr. dziennie za pokój. Ceny pomieszkań w domach rządowych od 15 Maja do 30 Czerwca i od 1 Września do 30 Września zniżone o 20%. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielka ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów w dworcu kolejowym w Muszynie.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym". *b)* Prywatne: „pod Trzema Różami", „pod Dębem", „w Willi Ułana", „pod 3-ma Koronami" (izraelicka) „pod Turkiem" (koszerna).

Mleczarnia M. Komunickiej „pod Rybą".

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie. Cena po 1 złr. 50 ct. do 3 złr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

IV. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 19 do 25 Czerwca 1893.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
233	Frycz Leonia, obywatelka	z Przedborza (Kr. Pol.)	w Willi Ułana	1
234	Ząbecka Ksawera, właścicielka dóbr	z Uniszowa	pod Trzema Różami	1
235	Rappe Bronisława, żona nadispekt. podat., z dzieckiem i służącą	z Przemyśla	w Willi Tatrzańskiej	3
236	Fhoktist von Poemski N., rzeczywisty radca stanu, z żoną	z Nowego Dworu (K. P.)	pod Litwinką	2
237	Ringelhaupt Sara, szynkarka	z Grybowa	„ Łososiem	1
238	Walach Frimet, kupcowa	z Czudca	„ Węgrem	1
239	Szablowska Helena, właścicielka dóbr, z córką	z Warszawy	„ Trzema Różami	2
240	Horowicz Anna, żona kupca, z bratem	z Pelanez (Król. Pol.)	„ Gołębiami	2
241	Skierecka Marya, żona dyrektora dystylarni nafty	z Gorlic	„ Trzema Różami	1
242	Helfman Eliasz, kupiec	ze Stanisławowa	w Hotelu Vogla	1
243	Sapira Ester, handlarka	z Pomorza	„ „	1
244	Kaminker Beile, handlarka	„	„ „	1
245	Seidner Debora, handlarka	„	„ „	1
246	Ziment Genia, kupcowa	ze Sambora	„ „	1
247	Bad Rebeka, kramarka	z Rymanowa	„ „	1
248	Bernhirsch Blima, wyrobnica	z Dąbrowy	u J. Szancera	1
249	Kisyciska Adela, żona urzędnika górniczego	z Dąbrowy (Król. Pol.)	pod Cisem	1
250	Gryceńko Anna, obywatelka	z Warszawy	w Willi Ułana	1
251	Podhorodeńska Bożydar Marya, właścicielka ziemska	z Szepla (Król. Pol.)	u Dra Ebersa	1
252	Br. Konopka Stanisław, właściciel dóbr	z Hrycowa	„ „	1
253	Gaweł Ludwika, żona powiat. inżyniera, z synem	z Przemyślan	pod Trzema Różami	2
254	Kwiatkowski Jan, proboszcz	z Witkowic	„ „ „	1
255	Henigsman Moisie, rzeźnik	z Chęcina (Król. Pol.)	u M. Fabra	1
256	Haber Ruchel, żona rzeźnika	z Brzozowa	„	1
257	Gadowska Anna, żona dyrektora drukarni	z Krakowa	pod Kosynierem	1
258	Chrenstein Gustawa, kupcowa	z Jasła	„ Wandą	1
259	Molduer Marya, kupcowa	„	„ „	1
260	Weiser Jeti, żona kupca	ze Stryja	„ Koleją państwową	1
261	Krengel Rozalia, żona faktora	z Krakowa	„ „ „	1
262	Baumgarten Matylda, kupcowa	z Drohobycza	„ Łososiem	1
263	Sperber Fani, żona kupca	ze Stanisławowa	„ „	1
264	Bartfeld Sara, kupcowa	z Kołomyi	w Willi Tatrzańskiej	1
265	Luftig Fani, krawczyni	z Tarnowa	„ „	1
266	Gans Chaje, krawczyni	z Doliny	„ „	1
267	Morgenstern Nuchim, kupiec	z Mikuliniec	pod Węgrem	1
268	Schleicher Rachel, kupcowa	z Doliny	w Willi Tatrzańskiej	1
269	Bergman Leni, krawczyni	z Wrono na Węgrach	„ „	1
270	Holender Regina, właścicielka dóbr	z Łuźny	„ „	1
271	Moneta Józef, student	z Piaski drużków	pod Szczerbcem	1
272	Fuchs Chaim, kupiec	z Warszawy	w Domu posądowym	1
273	Stein Antonina, obywatelka	z Czerniowiec	pod Potokiem	1
274	Deutelbaum Izaak, rabin, z żoną i służbą	z Rozwadowa	„ Tygrysem	4
275	Reich Anna, żona urzędnika	z Jazowska	„ Trzema koronami	1
276	Sauerstrum Reisel, kramarka	z Zakliczyna	w Hotelu Vogla	1
277	Tobes Samuel, kandydat na rabina, z żoną	z Rzeszowa	„ „	2
278	Spindel Fani, kupcowa	z Kalisza	„ „	1
279	Schein Rywke, kupcowa	z Chmielnika	„ „	1
280	Walerstein Chane, kupcowa	z Rzeszowa	„ „	1
281	Spiseisen Chane, kupcowa	z Zamościa	„ „	1
282	Abisch Taube, kupcowa	z Przemyśla	„ „	1
283	Goldman Szymon, kupiec	z Chełma (Król. Pol.)	pod Jaskułką	1
284	Bernstein Teresa, żona kupca, z córką i służącą	z Jarosławia	„ Rybą	3
285	Holtzer Gustaw, adwokat	z Tarnowa	w Willi Tatrzańskiej	1
286	Karp' Mina, kupcowa	z Drohobycza	pod Łososiem	1
287	Huleteris Feier Lerka, kupcowa	z Miszkolca na Węgrach	„ „	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
288	Ader Leje, handlarka	z Leżajska	u Berl Nadla	1
289	Nester Gołda, handlarka	z Rozdołu	„ „	1
290	Schönbach Samuel, kupiec	z Sanoka	w Willi Tatrzańskiej	1
291	Landau Ryfka, kupcowa	z Dynowa	„ „	1
292	Guttmann Chane, żona blacharza	z Laskowiec	„ „	1
293	Salik Marek, kupiec	z Rzeszowa	„ „	1
294	Starożyńska Augusta, żona kom. straży skarb.	ze Strzyżowa	pod Zamkiem 10	1
295	Nossig Ignac, Dr. praw, pens. sekretarz, z żoną	ze Lwowa	w Łazienkach min. 14	2
296	Lenkiewicz Emilia, właścicielka dóbr, z pannami Jadwigą Lenkiewicz i Anną Małachowską	z Kopciewicz (Kr. Pol.)	w Willi Janiny	3
297	Okolski Adolf, członek sądu obwodowego	z Lublina	w Willi Tatrzańskiej	1
298	Bujalska Marya, obywatelka	z Kuroweczka (Kr. Pol.)	„ „	1
299	Wienczowska Wincenta, obywatelka	z Wołoszczyńskiego Pod.	„ „	1
300	Moszkowska Ryfka, kupcowa	z Kielc (Król. Pol.)	w Alfredówce	1
301	Aronsohn Anna, kupcowa	z Łodzi (Król. pol.)	„	1
302	Margulies Leizor, handlarz	z Korczyny	pod Jaskółką	1
303	Klighaupt Ciwe, talmudzista	z Tarnopola	„ Węgrem	1
304	Morgenstern Nachim, talmudzista	z Mikuliniec	„ „	1
305	Goldberg Helena, kupcowa	ze Skawiny	„ „	1
306	Füchs Róża, propinatorka, z dwoma małemi dziećmi i służącą .	„	„ „	4
307	Wachtel Róża, kupcowa	z Tudrowa	„ Opatrznością	1
308	Struszkiewicz L., obywatel ziemski	z Mielca	u Dra Ebersa	1
309	Belczyk Katarzyna, żona wyrobnika	z Dominikowic	w Willi Bronisławy	1
310	Zach Marya, żona gospodarza	z Ropczyc	„ „	1
311	Spiegel Chane, wyrobnica	z Doliny	u Abrahama Milera	1
312	Schlüssel Jette, wyrobnica	z Tarnobrzega	„ „	1
313	Horowicz Sara, kupcowa	ze Stryja	pod Koleją	1
314	Schor Gitla, kupcowa	„	„ „	1
315	Samet Fania, córka kupca	„	„ „	1
316	Krauzer Breindel, wyrobnica	z Leżajska	u S. Wolfa	1
317	Ginzig Abraham, kupiec, z synem	z Podgórza	pod Koleją	2
318	Goldberg Julia, żona kupca, z synem i guwer. Maryą Mühlstein .	z Warszawy	„ Turkiem	3
319	Staszewski Władysław, obywatel ziemski, z synem	z Janiszowa (Król. Pol.)	w Willi Tatrzańskiej	2
320	Tauber Marya, żona faktora	z Bełza	u L. Braunfelda	1
321	Einziger Regina, kupcowa	z Jasła	pod Wandą	1
322	Steinfeld B., kupcowa	z Warszawy	„ Turkiem	1
323	Oberman R., kupcowa	„	„ „	1
324	Bzoza R., żona urzędnika, ze sługą	„	„ „	2
325	Polowa Józefa, żona urzęd. kol. państw., z siostrą Wilczyńską i sł.	z Schönbergu (Morawa)	„ Białą Różą	3
326	Mandel Syma, kupcowa	z Krystynopola	„ Łososiem	1
327	Insler Róża, kupcowa	ze Stanisławowa	„ „	1
328	Grün Udeł, kupcowa	„	„ „	1
329	Kryczyńska Helena, żona podpułkownika	z Wilna	w Alfredówce	1
330	Salejew Zelija, obywatelka	„	„	1
331	Glas Rachel, żona krawca	z Wielopola	u M. Keila	1
332	Reizer Chaje, wyrobnica	z Dembicy	„	1
333	Osochowska Marya, obywatelka	z Litwy	pod Zamkiem 9	1
334	Okołów Stefania, obywatelka	„	„ „ 9	1
335	Hr. Drohohowski Bolesław, właściciel dóbr, ze służącym . . .	z Cieszanowa	u Dra Ebersa	2
336	Krejbich Ludwik, Dr. medycyny	z Tomska (Rosya)	„	1
337	Etne Sara, żona pisarza, z siostrą	z Korczyny	pod Jaskółką	2
338	Szczepańska Melania. właścicielka dóbr, z synem	z Laszek	„ Trzema Różami	2
339	Glaser Bronisława, wdowa po nauczycielu	z Krakowa	u Jadwigi Rogozińskiej	1
340	Barber Leonia, żona urzędnika kolei państw., z córką . . .	„	„ „	2
341	Szweit Berl, rzeźnik	z N. Sącza	u M. Luftglasa	1
342	Biżyńska Róża, kupcowa, z córką	z Krakowa	pod Koleją	2
343	Kohn Chawe, kupcowa, z córką	z Lublina (Król. pol.)	„ „	2
344	Hepner Małke, kupcowa	„ „	„ „	1
345	Dym Ryfka, żona budowniczego	z Dobromila	u Abrahama Milera	1
346	Fentzer Chane, żona szewca	z Cieszyna	„ „	1
347	Dienslfeld Ite, żona nauczyciela	ze Słotij	„ „	1
348	Teitelbaum Małke, żona rabina	z Kolbuszowy	„ „	1
349	Marszałko Wilhelmina, córka c. k. kapitana	z N. Sącza	pod Łososiem	1
350	Malter Henryk, właściciel hotelu	z Łańcuta	w Willi Tatrzańskiej	1
351	Halkader Marya, żona agenta	z Warszawy	pod Białym Orłem	1
352	Kühnt Antonina, wdowa po urzędniku	„	„ „ „	1
353	Trzecińska Franciszka, wdowa po aptekarzu, z 2 dzieci i służącą	„	„ „ „	4
354	Rapaport Chaja, kupcowa	z Bendzina (Król. Pol.)	„ Księżycem	1
355	Wykowska Marya, obywatelka, z córką	z Radlny	w Zakładzie dyetet.	2
356	Wernbergerowa Jadwiga, obywatelka	z Nieżuchowa	„ „	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
357	Markiewicz Dyonizy, Dr. medycyny	z Krakowa	w Zakładzie dyetet.	1
358	Bryliński Kazimierz, Dr. medycyny	„ „	„ „ „	1
359	Aleksandrowicz Wiktorya, żona nadleśniczego	z Brzostowa (Król. Pol.)	„ „ „	1
360	Reis Hany, kupcowa, z dzieckiem	z Sanoka	w Willi Węgra	2
361	Szczurowski August, c. k. starosta, z żoną	z Jarosławia	pod Trzema Różami	2
362	Tomicki Teofil, adwokat	z Bihaczu w Bośni	„ „ „	1
363	Guter Antschel, syn kupca	z Chanowa	u Marka Langa	1
364	Schmeidler Rachel, kupcowa	z Chrzanowa	„ „	1
365	Halman Małke, kupcowa	„	„ „	1
366	Ruff Ite, żona kramarza	„	„ „	1
367	Holender Gustawa, córka kupca	„	„ „	1
368	Błonarowicz Marya, żona urz. kol., w towarzystwie H. Kuczyńskiej	z Podgórza	pod Pagatem	2
369	Herz Paulina, żona urzędnika	z Warszawy	„ Turkiem	1
370	Gelanter Zofia, sklepowa	„	„ „	1
371	Przepiorka F., sklepowa	„	„ „	1
372	Sperling Brancy, kupcowa	z Lisowic	„ Łososiem	1
373	Hine Ryfka, kupcowa	z Buczacza	„ „	1
374	Horn Ester, kupcowa	„	„ „	1
375	Dornzweig Szalota, kupcowa	ze Lwowa	„ „	1
376	Kaufman Izrael, wyrobnik	z Klasnego	u Lezora Brauna	1
377	Mekler Chaje, wyrobnica	z Brodów	„ „ „	1
378	Gath Chaje, żona rzeźnika	z Katszy (Król. Pol.)	„ „ „	1
379	Gleicher Sara, wyrobnica	z Sokala	u Chaskla Rednera	1
380	Kleinhamer Keile, faktorka	„	„ „ „	1
381	Zeler Chaje, żona fiakra	z Sanoka	„ „ „	1
382	Lilwora Antoni, ogrodnik	z Tarnowa	w Willi Ułana	1
383	Zakrzewski Ignacy, obywatel, z synem	z Depułtycza (Kr. Pol.)	pod Wisłą	2
384	Janicka Anna, maszynistka	z Krakowa	„ Pogonią	1
385	Glasscheib Amalia, żona zarządcy fabryk	z Podgórza	„ Opatrznością	1
386	Kranz Regina, kupcowa	ze Lwowa	„ „	1
387	Płaczkowa Kazimiera, żona nauczyciela, z dwoma córkami . . .	z Niżpołomic	„ Białą Różą	3
388	Friedmann Zofia, kupcowa, z dzieckiem i służącą	z Oświęcima	„ Opatrznością	3
389	Friedmann Moritz, kupiec	„	„ „	1
390	Müller J., wdowa po nauczycielu, z córką i służącą	z Eperies na Węgrach	„ Białą Różą	3
391	Andacht Marek, przemysłowiec	z Bukaczowca	w Hotelu Brauna	1
392	Schechner Mojżesz, przemysłowiec	z Horodyńki	„ „	1
393	Berenzweig Anszel, przemysłowiec	z Bukaczowca	„ „	1
394	Filarowa Bronisława, żona nauczyciela, z dzieckiem	z Radgoszczy	pod Kościuszką	2
395	Przewłocka Marya, szwaczka	z Tarnowa	„ „	1
396	Berman Marya, kupcowa	z Brześcia (Rosya)	w Hotelu Vogla	1
397	Maran Anna, kupcowa	z Białego Stoku	„ „	1
398	Akerman Zofia, kupcowa	z Bobro na Węgrach	„ „	1
399	Zangen Bruche, kapitalistka	z Rozwadowa	„ „	1
400	Rotenberg Mine, kapitalistka	„	„ „	1
401	Zalzman Feige, przemysłowczyni	z Izbicy	„ „	1
402	Tenenbaum Dawid, propinator	z Hoštowy	„ „	1
403	Szankowska Marya, żona księdza	z Zawodów	w Willi Tatrzańskiej	1
404	Uleniecki Teofil, agent podróżujący	ze Lwowa	pod Zamkiem Nr. 5	1
405	Hr. Rozwadowski Ludwik, właściciel dóbr, z żoną	z Bołaszyc (Rosya)	„ Trzema Różami	2
406	Laskowski Michał, właściciel dóbr	z Sienska (Król. Pol.)	u Dra Ebersa	1
407	Bzowski Władysław, właściciel dóbr	z Pantalowic	„ „	1
408	Kwaśnicki Hilary, proboszcz	z Nieznanowy	„ „	1
409	Świtkowski Stanisław, urzędnik kolejowy	z Krakowa	„ „	1
410	Krzesz Józef, artysta malarz	z Paryża	„ „	1
411	Mankielewicz Michał, jubiler	z Warszawy	„ „	1
412	Pszanowska Marya, włacicielka dóbr, z familią	z Lublina	w Willi Tatrzańskiej	5
		Razem rodzin 180 osób 231		
		Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 42 osób 67		
		Suma poprzedniej listy rodzin 339 osób 627		
		Ogólna ilość od 15 Maja do 25 Czerwca 1893 r. rodzin 561 osób 925		

Uwaga. Wszelkie życzenia sprostowań uprasza się zgłaszać do Biura c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

C. k. Zakład zdrojowy

Stacya kolei MUSZYNA-KRYNICA:
z Krakowa 8 godz.
ze Lwowa 12 „
z Budapesztu 12 „

KRYNICA

(w Galicyi)

W miejscu: Poczta trzy razy dziennie, Telegraf, Apteka.

najobfitsza szczawa żelazista.

W Karpatach 590 metr. n. p. m. Od stacyi kolejowej godzina drogi bitej, znakomicie utrzymanej.

Środki lecznicze: klimat podalpejski, kąpiele żeleziste, nader obfite w wolny kwas węglowy, ogrzewane metodą Schwarza (w roku 1892 wydano ich 32.000).

Kąpiele borowinowe parą ogrzewane (w roku 1892 wydano ich 12.000).

Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego.

C. k. Zakład hydropatyczny pod kierunkiem specyalisty Dra K. Ebersa (w r. 1891 wydano procedur hydropatycznych 27.000).

Picie wód mineralnych miejscowych i zagranicznych. **Żentyca kefir, gimnastyka lecznicza.**

Lekarz zdrojowy Dr. L. Kopff cały sezon stale ordynujący. — Nadto 12 lekarzy wolnopraktykujących.

Spacery: bardzo rozległy park szpilkowy, znakomicie utrzymany. Bliższe i dalsze wycieczki w urocze Karpaty

Mieszkania: przeszło 1500 pokoi z komfortem urządzonych, z pościelą kompletną, usługą, dzwonkami elektrycznemi, piecami i t. d. **Kościół** katolicki i cerkiew. Wspaniały **Dom zdrojowy,** kilka restauracyj. Kilka pensyonatów prywatnych. Mleczarnie. Cukiernie.

Muzyka zdrojowa pod kierunkiem A. Wrońskiego od **21 maja.** Stały **Teatr.** Koncerta. — **Frekwencya** w r. 1892 — 4.600 osób.

Sezon od 15 maja do 30 września.

W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiel, pomieszkań i potraw w głównej restauracyi zniżone.

Rozsyłka wody mineralnej: od kwietnia do listopada, składy we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą.

W miesiącu lipcu i sierpniu ubogim żadne ulgi, jak uwolnienie od taks zdrojowych i t. p., udzielone nie zostaną.

Na żądanie udziela wyjaśnień 4 15

C. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

Handel założony w roku 1804.

WŁODZIMIERZ ANGELUS

dawniej F. Bruno Hahn

w Krakowie przy ulicy Grodzkiej L. 2.

Skład towarów drobiazgowych

do domowego użytku,

przyborów do krawieczyzny, robót ręcznych, oraz materyałów różnego rodzaju do robót szydełkowych, drutowych, do haftu itd.

Kalosze, rękawiczki.

Bawełny saskie, lipskie i harlandzkie.

Sznurówki, pończochy, krawatki i bielizna męska.

Nici maszynowe Harland, Brook's i Clark.

Towary galanteryjne skórzane i w drzewie rzeźbione.

Parfumerye, przybory toaletowe.

Ceraty na meble, stoły i chodniki.

Struny do wszystkich instrumentów rżniętych.

Wielki skład zabawek dziecinnych i lalek. 4 15

W Krynicy „pod Szwajcarem“.

PENSYONAT

dla Pań i Panien

W KRYNICY

nowo otwarty w domu rządowym

przez Emilię Burzyńską z Krakowa i Pelagię Gostyńską ze Lwowa.

Kilkanaście pokoi **z wszelkiemi dogodnościami** urządzonych. — Troskliwa opieka.

Kuchnia domowa, zdrowa, higieniczna, pod nadzorem lekarskim.

Prospekta na żądanie opłatnie i wszelkich wyjaśnień udziela:

Zarząd Pensyonatu dla Pań i Panien w Krynicy. 2 10

Przy handlu obszerny lokal do śniadań oraz dla większych zebrań (i gabinety).

GŁÓWNY SKŁAD **wód mineralnych naturalnych.**

ANTONI HAWEŁKA

W KRAKOWIE

poleca:

wszelkie **Towary korzenne. — Wina** węgierskie, austryackie, francuskie, burgundzkie, reńskie, hiszpańskie, tyrolskie, włoskie i szampańskie. — **Rumy, Araki i Essnecya** tryesteńska. — **Likiery** holenderskie, francuskie i krajowe. — **Koniak** kuracyjny francuski. — **Wódki** gdańskie, angielskie, szwajcarskie i krajowe. **Porter** angielski. — **Piwo** angielskie, pilzneńskie. — **Herbatę** rosyjską braci K. i S. Popow, w paczkach oryginalnych i londyńską na kilogramy. — **Cacao** amsterdamskie i krajowe. — **Czekoladę** Sucharda i krajową w różnych gatunkach. — **Cukierki** czekoladowe, angielskie i słodowe. — **Makaroniki i Biszkopty** deserowe angielskie i krajowe. — **Owoce** południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. — **Kalafiory** letnią porą krajowe, a zimową algierskie. — **Kompoty** włoskie i, **Imbier** chiński na kilogramy, oraz wszelkiego rodzaju **Bakalie. — Wędliny** westfalskie i krajowe. — **Pasztety** strass[illegible], domowe z dziczyzny i **Kwiczoły** faszerowane. — **Ostrygi** holsztyńskie i ostendzkie, **Kawior** astrachański i **Sledzie** pocztowe w każdej porze roku. **Ryby** w puszkach w oliwie marynowane i wędzone; zimą świeże morskie i rzeczne. **Sardynki** francuskie Philipe & Canaud. **Homary, Łosoś** amerykański. — **Trufle, Ananasy, Szparagi, Szampiony.** — **Karczochy, Groszek i Fasolka** zielona w puszkach. — Różne **Konserwy, Sosy, Musztardy:** francuską, angielską, kremską i krakowską; oraz wszelkie **przyprawy** do potraw. — **Ekstrakt Liebiga i Kemmericha.** — **Bulion** na kilogramy w najlepszym gatunku. — **Sery** wszelkiego rodzaju krajowe i zagraniczne. **Oliwę** nicejską i prowancką. — **Winogrona** kuracyjne vöslauskie i badeńskie zimową porą hiszpańskie oraz różne **Owoce** włoskie i tyrolskie. — **Dziczyznę i Zwierzynę** jesienną i zimową porą.

3 14

Skład główny kuracyjnych: **Koniaku franc. i Wina Malagi.**

Główny Skład Piwa Pilzneńskiego z Browaru mieszczańskiego. Marka [illegible]

Odpowiedzialny redaktor Teodor Machalski. Z drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.